

Långfredagen

Mark 15:21-41

I.N.J

Evangeliet idag för oss direkt in i händelsernas centrum. Vi står där alla - på vägen ut till Golgata. Och känner vi passionshistorien något så när, så vet vi att Jesus har blivit förråd av Judas, han greps i Getsemane, förhördes av överstepräster och de skriftlärdade, misshandlades av de romerska soldaterna och dömdes till döden av Pilatus. Och nu förs han ut till avrättningsplatsen med korsets tvärså fastbunden över sina sönderpiskade axlar. Och där kommer han, den för oss i övrigt okände Simon från Kyrene. Han vill bara gå förbi det grymma skådespelet, men blir tvingad in i berättelsen och får hjälpa Jesus att bära korset.

Tvingad in i berättelsen! Jag har tänkt mycket på den formuleringen. Är det på samma sätt med oss? Ville vi helst som Simon bara gå förbi alltsammans? Eller skaka på huvudet som så många gjorde när de såg Jesus vrida sig i smärta på korset? Gå förbi, det gör vi nog alltför ofta när det gäller evangeliets ord. Vi vill höra något "lättamt". Det här är ju blodigt allvar! Men den helige Ande - som är oskiljaktig från Ordet - vill ta tag i oss, få våra hjärtan i sitt grepp och tvinga även in oss i berättelsen för att vi skall förstå, att det som händer där på Golgata kulle, en råkall vårmorgon, år 33, det skedde för oss. Korset, hur ohanterligt det än kan tyckas, det kan man inte bara gå förbi. Vi måste stanna till!

Som du kanske såg i evangelieboken är den nakna och skakande rubriken över långfredagens bibliska läsningar ett enda ord: "Korset!". Och som du ser här i kyrkorummet, finns mer än ett kors. Inte bara på altaret där det idag är omgivet av törnekrans och fem röda rosor – symbolen för Jesu fem sårmärken. Jag har mitt bröstkors över rocklinet, korset finns broderat på stolan och (predikstolens baldakin kröns av ett kors) på söderväggen hänger triumfkrucifixet från 1400-talet. Korset kommer vi inte förbi. Varför denna mängd av kors? Är kyrkan besatt av blod och lidande? Är det i grymma och åskådliga beskrivningar av hur en korsfästelse går till vi skall frossa idag – så att håret reser sig i nacken? Långt därifrån. Korset har ett annat budskap, det är därför vi stannar till inför det idag med vördnad, tacksamhet och ja, du hör rätt, med stilla glädje.

Vi kan faktiskt säga att korset predikar för oss idag. Om vad? Jo, först om *en kärlek som är på riktigt*. Om mycket kärlek här i världen kan man utan tveka säga, att det är en kärlek som har ett "bäst före datum", en kärlek som är villkorad, en kärlek som är selektiv (alltså: den älskar inte vem som helst), en kärlek som går hit, men inte längre, en kärlek som älskar så länge den har lust och som när den inte är besvarad helt plötsligt kan vändas i sin motsats. Men idag – bland hån, blod

och lidande – var ser vi den kärleken. Jo, hos honom på korset – han som korsfästes i mitten. Hans kärlek tvingade honom dit. Precis som vi sjunger i en psalm:

*O Jesus Krist, som människa blev
att liv åt världen giva.
Det var din kärlek som dig drev.
Vårt hopp du ville bliva.
Du såg vår synd och stora nöd.
Oss förestod en evig död.
Helvetet låg där öppet.*

*Då måste du förbarma dig
och vara vid vår sida.
När Satans makt oss drog till sig,
du ville för oss strida.
Du kom till oss i världen ned
och vann åt oss en evig fred
genom din död och pina.
(Sv. Ps. 33 v 1,2)*

Just därför att Jesu kärlek till dig och mig är på riktigt, blev han kvar på korset. Han hade makt att lämna det – och därmed också oss i sticket. Men kärleken höll honom kvar. Det förstod inte överstepräster och de skriftlärdar: *"Andra har han hjälpt, sig själv kan han inte hjälpa. Han som är Messias, Israels konung, nu får han stiga ner från korset, så att vi kan se det och tro på honom."* Ja, det är kärlek det. Han hjälpte inte sig själv – utan oss.

Tvivlar du på att du är älskad? Se då på korset! Tänk på orden i Lilla Bibeln: *"Så älskade Gud världen att han utgav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv"* (Joh. 3:16). Och gör som Luther gjorde, när han tvivlade på att Gud älskade honom. Han bytte ut ordet "världen" mot sitt eget namn "Martin". Vi får som han denna långfredag: Sätta in vårt eget namn. Så älskade Gud Olle, Anneli, Mariette, Gunnel, Johnny och Birgitta – och allt vad vi nu kan heta. Och han gjorde det *"på riktigt"*.

Med detta sagt, har korset inte predikat färdigt. Nej, det predikar också om *en Gud som delar vår smärta*. Jesus led för oss. Det är sant! Men också *med oss*. Jag tänker på hans ångestrop: *"Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig?"*. Jesus var helt ensam. Ändå hade allt börjat så bra. En verklig framgångssaga. Folket hade samlats kring honom i massor – ja i sin entusiasm ville de erbjuda honom kungakrona. Men ju närmar Jerusalem de kommer, ju närmare korset på Golgata, ju ensamare blir Jesus. Precis som vi hörde i läsningen ur profeten Jesajas bok: *"Han var föraktad och övergiven av alla,"* (Jes. 53:3). Men tänker vi djupare – och är nödvändigt idag – så var det ju *vår övergivenhet* han gjorde till sin. Han

tog på sig och led syndafallets yttersta konsekvens, den totala gudsövergivenheten. I vårt ställe. Jag tänker på Olof Hartmans ord:

*För att du nedsteg
hit till de plågade,
hit till de dömda,
vet vi att ingen
ensamhet finnes mer,
vet vi var Gud är.
(Sv.Ps. 38 v 3)*

Så är vi aldrig ensamma. Ingen kan knyta näven och hytta mot honom på korset och skrika: *"Du förstår mig inte! Du vet inte hur jag har det!"*. Har han en gång för alla lidit för dig, så lider han också med dig. När du har det svårt, när sorgen drabbar och i de stunder du känner dig övergivna av alla, då finns hans där, han som är *"en smärtornas man och förtrogen med sjukhet"* (Jes. 53:3). Just där är Gud, inte en Gud som ställer sig över lidandet, utan är mitt i det.

Och så en sista sak - som korset predikar om – det är *"de öppnade ögonen"*. Vi skall sjunga om dem idag, i slutpsalmen: *"Jesus för världen givit sitt liv, öppnade ögon Herre mig giv"*. Ja, de behövs. Öppnade ögon – ögon som tränger djupt nog och förbi allt det yttre – ögon som ser – det samma som den romerske officeren gjorde, att det är Guds egen gärning – det som hände på Golgata. Han av alla! En officer! En utlänning och en som till på köpet hörde till förtryckarna. Han såg vad ingen annan gjorde. Påfallande ofta är det så i evangelierna. De öppnade ögonen finns där man minst förväntar det. Inte bland överstepräster och skriftlärda. Inte ens bland lärjungarna – utan där ute – i marginalen. Markus skriver: *"När officeren som stod vänd mot Jesus såg honom ge upp andan på det sättet sade han: "Den mannen måste ha varit Guds son."*

Det handlar om tro! Inför korsets altare på Golgata avlade han sin enkla trosbekännelse. Du och jag skall få göra detsamma – med blickarna vända mot altaret här i kyrkan! Vi får be om de öppnade ögonen – de som ser inte bara det förskräckliga, blodet och lidandet, utan den kärlek som är på riktigt, den Gud som inte dragit sig tillbaka till en trygg och fjärran belägen himmel, utan som är också i det mörka och svåra, ögon som ser, det Paulus gjorde, att *"Gud var i Kristus och försonade hela världen med sig själv"* (2 Kor. 5:19). Då blir vår långfredag den goda fredagen, försoningens dag, då förhänget brast och vägen till himlen blev öppen och fri. För dig. På riktigt. Amen.